

EL PRIMER ANY NOU

"Ciència per Catalunya", gouache creat per Antoni Tàpies per a la revista (ciència), (1980)

Un divendres 18 d'abril de 1980, vigília de primavera, es presentava públicament el projecte d'edició d'una revista de divulgació científica en llengua catalana. Si se'ns permet d'introduir el científisme irònic com a recurs literari, diríem que la notícia de la naixença d'aquesta nova espècie cultural i pedagògica, d'un gènere desaparegut feia ja molts anys amb la República, fou generosament destacada pels mitjans d'informació del nostre ecosistema nacional. Va ésser un primer signe que les condicions ambientals semblaven òptimes per a realitzar l'experiment. El patrimoni genètic d'aquesta nova espècie cultural era fàcilment identificable; es tractava del patrimoni universal de la ciència i de la tecnologia posat a l'abast dels ciutadans per mitjà dels seus protagonistes mateixos, els científics, i escrit en la llengua pròpia de l'ecosistema receptor, les terres de parla catalana. El segon signe positiu de la viabilitat de la revista es produí un 3 de juliol de 1980 en un Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona que, inhabitualment, s'omplí de gom a gom a fi de conèixer el nou nat. L'espectrògraf de la societat civil catalana indicava una esperançadora banda verda. La lectura de l'espectròmetre era menys clara, ja que el nivell d'assimilació de la revista (ciència) per part de la societat catalana havia d'ésser directament proporcional al grau progressiu de normalització d'aquesta societat a tots els àmbits. D'altra banda, l'encefalograma del cervell col·lectiu dels catalans, abundós d'impregnacions literàries i artístiques, era feble en significants científics. En els salons literaris i artístics es discutia encara si la ciència formava part de la cultura i la presència d'un científic en un acte cultural, social o polític era sempre observada amb la curiositat que produeix veure per primera vegada un radiotelescopi.

Com sempre, la resposta era al carrer. I si bé no som a Quebec ni a Holanda, on revistes com (ciència) arriben a tiratges superiors als trenta mil exemplars, sembla que aquesta revista catalana de ciència i tecnologia, que amb l'esforç d'un ampli estol d'amics i de col·laboradors es fa possible que surti puntualment cada mes, es troba com més va a les escoles i a les llars dels catalans. Hem arribat al número dotze de (ciència), és a dir, al primer any de vida real de la revista, però volem forjar una revista per anys. En l'actiu tenim un instrument a les mans que ens permet escriure en català sobre aquesta gran aventura col·lectiva de la humanitat que és la ciència; darrera de (ciència) hi ha, a més, un equip de científics que, amb il·lusió i constància, volen servir des d'aquesta plataforma les necessitats culturals del país; hi ha també moltes idees al calaix de la imaginació per a millorar dia a dia la qualitat de la revista. Per aconseguir-ho, el que necessitem i demanem una vegada més és enfortir el suport de la subscripció a la revista. Subscriuiu-vos-hi o subscriuiu-hi els vostres amics. Necessitem revistes com (ciència) per a traspasar l'horitzó orwellià de 1983 i celebrar un bon cap d'any de fi de segle.